REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 550-53; 385-10; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—15

Dziś 6 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 — Kraków, 12 grudnia 1947 r. — Nr. 339

Klauzulę antykomunistyczną uchwalił Kongres USA

WASZYNGTON (SIP). — Izba reprezentantów przyjęła poprawkę do ustawy o tymczasowej pomocy dla Francji, Włoch, Austrii i Chin, na podstawie której prezydent Stanów Zjednoczonych może wstrzymać pomoc, o ile rządy w którymś z tych państw objęliby komuniści.

Postanowiono również, że rozdział dostaw nie może być powierzony grupie, która jest lub była zaprzyjaźniona z partią komunistyczną.

Oświadczenie szefa francuskiej misji repatriacyjnej

Nielojalność rządu francuskiego

przyczyną zerwania umowy w ZSRR

MOSKWA. (SAP) — Radio moskiewskie ogłosiło tekst oświadczenia płk. Marquie, przewodniczącego francuskiej delegacji repatriacyjnej w Związku Radzieckim.

W czasie konferencji prasowej, jaka odbyła się w Moskwie z powodu zerwania radziecko - francuskiej umowy repatriacyjnej, szef misji francuskiej Marquie oświadczył, że odpowiedzialność za przerwanie działalności misji ponosi rząd francuski.

Marquie podkreślił, że władze radzieckie dotrzymały zobowiązań, wynikających z układu repatriacyjnego, zawartego między Zw. Radzieckim a Francją w dniu 29 czerwca nie utrudniały francuskiej misji repatriacyjnej działalności na terenie Zw. Radzieckiego.

Natomiast władze francuskie — stwierdził Marquie, odmówiły wielu oficerom radzieckiej misji repatriacyjnej prawa wjazdu do Francji. Władze francuskie odmówiły wydania Zw. Radzieckiemu wielu obywateli radzieckich, oskarżonych o przestępstwa wojenne.

Podkreślił on również, że usunięcie misji radzieckiej z Francji zostało zdecydowane już przed paru miesiącami, wbrew postanowieniom układu o repatriacji.

Marquie ujawnił, że w ciągu 3 pół lat francuska misja repatriacyjna wysłała ze Zw. Radzieckiego powrotem do Francji 315.564 obywateli, z których 21.321 było Alzatczykami.

Marquie zaprzeczył rozpowszechnianym na terenie Francji wiadomościom, jakoby wielu jeszcze obywateli francuskich pozostawało w Zw. Radzieckim.

Wyraził on głęboką wdzięczność dla rządu radzieckiego za ułatwianie prac repatriacyjnych

Będziemy nakręcać FILMY do spółki z Czechami

PRAGA (PAP). — Bawiący obecnie w Pradze dyrektor Polskiego Instytutu Filmowego J. Zaremba udzielił na konferencji prasowej szeregu informacyj, dotyczących działalności instytutu i współpracy czechosłowacko-polskiej w zakresie filmu. Dyrektor Zaremba zaznaczył, że w zakres tej współpracy wchodziłaby wzajemna wymiana materiału filmowego dla celów archiwalnych, nakręcanie filmów wspólnej produkcji czesko-polskiej oraz wymiana pracowników filmowych obu kra[illegible]

Delegacja polska po złożeniu wieńca na grobie poległych żołnierzy radzieckich i czeskich w parku miejskim w Ostrawie. — Od lewej stoją m. in.: przewodniczący WRN tow. Tkocz, wojewoda śląsko-dąbrowski gen. Zawadzki, wojewoda ostrawski inż. Chamrad, wicewojewoda płk. Ziętek, prezydent m. Ostrawy Kotas, prezydent Katowic tow. Willner i wicewoj. dr. tow. Nantka-Namirski. (Do art. na str. 4)

2 A-bomby mogą zniszczyć potęgę USA na Pacyfiku

WASZYNGTON (SAP) — Podkomisja wojskowa amerykańskiej izby reprezentantów przedłożyła memoriał dotyczący zbytniej koncentracji amerykańskich baz lądowych i morskich na zbyt ograniczonych przestrzeniach.

Wskutek tej koncentracji stwierdza się w raporcie, dwie dobrze wymierzone bomby atomowe mogłyby spowodować całkowicie zni[illegible] [illegible] na Pacyfiku.

Podkomisja izby żąda rozprzestrzenienia baz morskich na dużych odległościach, nawet za cenę wielkich kosztów dodatkowych

W Moskwie osiągnięto porozumienie

W. Brytania otrzyma zboże radzieckie

MOSKWA. — Cała prasa radziecka donosi, że z dniem 10 grudnia br. zakończono pierwszy etap rokowań anglo-radzieckich w sprawie dostaw wzajemnych i zmiany warunków spłaty kredytu, udzielonego ZSRR przez Anglię w czasie wojny. We wszystkich głównych sprawach osiągnięto porozumienie.

Minister handlu zagranicznego W. Brytanii, Harold Wilson wyjechał do Londynu. Ze strony brytyjskiej rokowania handlowe będzie kontynuował ambasador brytyjski w Moskwie, Peterson.

LONDYN. — Minister handlu zagr. Wilson, który powrócił z Moskwy z Londynu, oświadczył wczoraj w Izbie Gmin, że osiągnięto porozumienie [illegible] wielu ważnych kwestiach, i że W. Brytania otrzyma ze Zw. Radzieckiego poważne ilości pszenicy i innych zbóż z tegorocznych zbiorów radzieckich.

„W imię pokoju wolności i demokracji..."

Apel filmowców ZSRR do reżyserów i aktorów Holywood

MOSKWA. (PAP) — Grupa filmowców radzieckich, w tej liczbie światowej sławy reżyserzy Eisenstein, Pudowkin, Aleksandrow, [illegible]rasimow, Pyrjew itd., oraz najwybitniejsze gwiazdy ekranu wystosowała list otwarty do filmowców USA.

W imię pokoju, wolności i demokracji, w imię milionów prostych, uczciwych ludzi, filmowcy radzieccy nawołują reżyserów, scenarzystów i aktorów z Hollywood, by siłą swej sztuki poparli walkę przeciwko nowemu niebezpieczeństwu faszyzmu, przeciwko podżegaczom wojennym, o pokój i współpracę na [illegible]

Artyści radzieccy zwracają uwagę, że filmy amerykańskie szerzą na cały świat idee reakcyjne i program podżegaczy wojennych.

„Chcielibyśmy wierzyć — piszą artyści radzieccy — że wy, filmowcy amerykańscy, kroczycie wraz z tymi, dla których drogie są losy ludzkości i dla których słowa: pokój, wolność, demokracja nie są pustymi dźwiękami, lecz świętymi, wielkimi nieśmiertelnymi ideałami, oświetlającymi drogę ku przyszłości."

Mimo zakończenia strajku wyślemy żywność towarzyszom z Francji

WARSZAWA. — Pomimo zakończenia strajku we Francji, do Polskiego Komitetu Pomocy Strajkującym we Francji napływają ze wszystkich stron kraju rezolucje, w których polski świat pracy wyraża solidarność z walką proletariatu francuskiego i deklaruje pomoc materialną.

W dniu 6 bm. odbyło się pod przewodnictwem tow. Kuryłowicza sekr. gen. KCZZ posiedzenie Ogólnopolskiego Komitetu Pomocy Strajkującym we Francji. Komitet postanowił zakupić za zebrane pieniądze żywność i przesłać ją w najbliższych dniach do Francji. Transportem zajmie się „Społem".

Zeznania biegłego Blumentala

Straszliwy los Żydów polskich

Niemal wszystkich pochłonęły obozy śmierci

KRAKÓW. — Czwartkowa rozprawa w procesie członków załogi SS obozu oświęcimskiego rozpoczęła się przesłuchaniem ostatnich świadków dowodowych oraz zeznaniami świad[illegible]

Świadkowie nie wnieśli nowych szczegółów w postępowanie dowo[illegible]

Jako czwarty z rzędu biegłych stanął wczoraj przed Najwyższym Trybunałem Narodowym przedstawiciel Centralnego Biura Żydowskiej Komisji Historycznej w Warszawie Blumental.

Powołując się na teoretykę narodowego socjalizmu Rosenberga, biegły stwierdza, że ideologia narodowosocjalistyczna za podstawę naukową przyjęła biologię polityczną, wychodząc z założenia, że słabszy musi ulec silniejszemu, co przy praktycz[illegible] zastosowaniu swych doktryn doprowadziło do masowych zbrodni [illegible] narodach pokonanych przez Niemców.

Spośród 4 zgórą milionów ofiar obozu oświęcimskiego największe ofiary poniósł naród żydowski. Trudno jest ustalić dokładną liczbę, ponieważ eksterminacja Żydów otoczona była ścisłą tajemnicą i skrzętnie ukrywaną przez celowe fałszerstwa. — Samo ukrywanie tej zagłady milionów — mówi biegły — stanowi o świadomości przestępczości czynu.

Dowodem wielkości strat narodu żydowskiego jest fakt, że z 3 i pół milionów Żydów polskich pozostało zaledwie kilkadziesiąt tysięcy. Garstka ta zachowała się nie przez akt [illegible]

W dalszym ciągu orzeczenia, biegły stwierdza, że sam pomysł stworzenia takiego obozu, jak Oświęcim, jest zbrodnią.

Uczniowie — mordercy

Młodzi NSZ-towcy zabili profesora

WROCŁAW. — Przed Wojskowym Sądem Rejonowym we Wrocławiu rozpoczął się proces członków komórki NSZ, utworzonej na terenie liceum pedagogicznego we Wrocławiu.

Na ławie oskarżonych zasiedli uczniowie liceum pedagogicznego: Mieczysław Noworol, Ireneusz Kwietniewski, Jerzy Jankowski, Romualda Turkowska, technik dentystyczny Marian Niewiadomski, oraz elektromonter Marian Liberek.

Banda ta dokonała w dniu 26. czerwca b. r. morderstwa na osobie zasłużonego pedagoga, profesora liceum pedagogicznego, Józefa Czechowskiego. Osk. Noworol przyznał się do dokonania ohydnego mordu, naświetlając szeroko szczegóły zbrodni.

Osk. Noworol, Liberek i Jankowski wywołali podstępnie z domu prof. Czechowskiego, mordując go w ruinach strzałem w tył głowy.

Rozprawa [illegible] mordercom [illegible]

Murzyni z Togo wnieśli petycje do ONZ

NOWY JORK. — Plemiona murzyńskie, zamieszkujące południową część Togo (Afryka), terytorium, które w części znajduje się pod zarządem francuskim a w części pod zarządem brytyjskim, zwróciły się do Rady Powierniczej ONZ z prośbą, aby terytoria te zostały poddane jednolitemu administrowaniu.

Rada Powiernicza odmówiła jednak prośbie plemion, uważając, że ze względów politycznych istniejący stan rzeczy w Afryce musi być utrzymany.

15. V. 1948 W. Brytania złoży mandat w Palestynie

LONDYN. — Otwierając w dniu wczorajszym w Izbie Gmin debatę nad sprawą Palestyny, sekretarz dla spraw kolonii oświadczył, że W. Brytania ma zamiar zdać swój mandat w Palestynie z dniem 15 maja 1948 roku. Wycofanie wszystkich brytyjskich sił zbrojnych zostanie zakończone w sierpniu.

Rzecznik brytyjski podkreślił, iż W. Brytania uważa uchwały Narodów Zjednoczonych o podziale Palestyny za decyzję opinii międzynarodowej. zaznaczył jednakże, że jeżeli nielegalna imigracja Żydów w ciągu najbliższych 5 miesięcy będzie popierana, „wpłynie to niekorzystnie na planowe wycofanie [illegible] brytyjskich i przekazywanie wła[illegible]

JEROZOLIMA — W Palestynie doszło wczoraj do dalszych krwawych starć pomiędzy Arabami a Żydami. W zajściach ponad 12 osób zostało zabitych.

Rząd palestyński ogłosił, że od ubiegłej soboty zginęło 190 Żydów, Arabów i Brytyjczyków, a około 800 osób odniosło rany. Liczba ta nie obejmuje wczorajszych ofiar.

„MŁODZIEŻ Z PPS. — PPS. Z MŁODZIEŻĄ"

Po zakończeniu strajku

CGT będzie walczyć

o wartość nabywczą płac

PARYŻ (PAP) — Jak już podaliśmy, Krajowy Komitet Strajkowy postanowił dnia 9. grudnia [illegible] nach wieczornych zakończyć akcję strajkową i wezwać strajkujących do powrotu do pracy. Krajowy Komitet Strajkowy ogłosił w tej sprawie komunikat, podpisany przez Benoit Frachons, Louis Saillanta, Gaston Monmousseau, Pierre le Brun, Julina Racamond, Reynaud, Andre Follet.

W komunikacie tym Komitet Strajkowy, stwierdzając, między innymi, że w wyniku walki strajkowej robotnicy uzyskali wydatne pod wyższenie zarobków, wskazuje na to, że rząd nie uwzględnił niektórych postulatów strajkujących. Pracownicy nie otrzymali bowiem gwarancji od rządu w sprawie utrzymania siły nabywczej płac. CGT będzie walczyło o te gwarancje.

Przedstawiając przebieg strajku, komunikat stwierdza: „Walka, którą prowadziły od trzech tygodni 3 miliony pracowników, jest wzorem wytrwałości i odwagi".

Francuzi dziękują za pomoc

Komunikat wyraża podziękowanie za pomoc związkom zawodowym Polski, Rumunii, Czechosłowacji, Bułgarii, Węgier, licznym organizacjom zawodowym Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Włoch

Bankiet na cześć Silkina

w ambasadzie R.P. w Londynie

LONDYN. — W dniu 9 grudnia ambasador RP. w Londynie Jerzy Michałski podejmował obiadem w ambasadzie polskiej brytyjskiego ministra odbudowy Lewis Silkina oraz grupę architektów brytyjskich, którzy towarzyszyli ministrowi Silkinowi w jego niedawnej podróży do Polski.

Niemcy nadal wrogami świata

stwierdza Duff Cooper

PARYŻ (PAP). — Ambasador brytyjski we Francji Alfred Duff Cooper, który w przyszłym tygodniu opuszcza Paryż, oświadczył na bankiecie pożegnalnym, wydanym na jego cześć przez Stowarzyszenie Prasy Brytyjsko-Amerykańskiej, iż „**duch zemsty zapadł głęboko w serca Niemców**".

Niemcy — powiedział Duff Cooper — nadal są wrogiem ludzkości, mimo, że niektórzy ludzie nie chcą tego dostrzegać i szukają nieprzyjaciół gdzie indziej. Jedyna różnica między dawnymi Niemcami a teraźniejszymi to ta, iż obecnie muszą oni pomścić dwie przegrane wojny zamiast jednej. Większość Niemców nadal uważa Hitlera za bohatera narodowego.

„Możemy posyłać Niemcom podręczniki szkolne — oświadczył dalej Duff Cooper i dowodzić im, że Hitler był złym człowiekiem, ale któż może przypuszczać, iż oni temu uwierzą?"

70 „U-Bootów"

zatopił ORP „Burza"

PARYŻ (PAP). — Omawiając działalność alianckiej marynarki podczas wojny dziennik „Liberation" podkreśla, że polski kontr-torpedowiec „Burza" zatopił 70 niemieckich łodzi podwodnych, t. j. więcej, niż cała francuska marynarka wojenna. (m)

Z dyskusji nad budżetem Ministerstwa Skarbu

Wpływy z podatków wyniosą 144 miliardy zł

Monopol Spirytusowy ma zbyt wielu klientów

WARSZAWA. Tow. min. Dąbrowski oraz trzej wiceministrowie Skarbu — Drożniak, Kurowski i Dietrich, — uczestniczyli w posiedzeniu Komisji Skarbowo-Budżetowej rozpatrującej kolejno preliminarz budżetowy Min. Skarbu na rok 1948.

Pos. Wyrzykowski (SL) podał następujące cyfry, dotyczące budżetu: Dochody zostały preliminowane w wysokości *ponad 144 miliardy* z danin publicznych; lwią część ich stanowią podatki bezpośrednie (obrotowy i dochodowy), bo 135 miliardów.

Dochód z podatków pośrednich za preliminowany jest na blisko 9 miliardów.

SPRAWA ALKOHOLIZMU.

Omawiając sprawę monopoli referent podaje poszczególne cyfry wpływów, m. in. ponad 47 miliardów z Monopolu Spirtusowego.

Pijemy niesłychanie wiele, — w ciągu jednego roku 47 milionów litrów, — co przy 24 milionach ludności daje wskaźnik 1,9 litra na głowę(!) Ta wysokość spożycia alkoholu stwarza niebezpieczeństwo, z którym należy walczyć na szeroką skalę.

Po referacie w odpowiedzi na pytania posłów zabrał głos tow. min. Dąbrowski, stwierdzając m. in., że jest zadowolony z pracy i działalności Obywatelskiej Komisji Podatkowej.

Tow. min. Dąbrowski, wracając do sprawy alkoholizmu, stwierdził, *że przyczyn alkoholizmu nie należy mylić ze skutkami. Przyczyną nie jest istnienie monopolu spirytusowego, ale niedożywianie ludzi, brak mieszkań, teatrów, świetlic pozostałości z okresu okupacji. Minister stwo popiera zwiększenie kwot na walkę z alkoholizmem, ale samo tej walki nie prowadzi. Podobnie Ministerstwo powita przywrócenie ograniczeń w spożyciu alkoholu, zwłaszcza w stosunku do młodzieży.*

W dyskusji pos. Blinowski wypowiedział się przeciw propozycji referenta o podniesienie wpływów z Monopolu Spirytusowego.

[illegible]

imieniem rzemiosła, pracę Min. Skarbu, zwracając jednak uwagę na niektóre istniejące jego zdaniem [illegible]

Pos. Dzendzel polemizuje [illegible] stem Sadłowskim, wyrażając przekonanie, że rzemieślnicy skarżą się na wysoki wymiar podatku, biorą ceny niewspółmierne do zarobków większości społeczeństwa.

Pos. Strzałkowski proponuje wprowadzenie zakazu sprzedaży alkoholu w sobotę i podwyższenie cen spirytusu i wódek.

Wreszcie pos. Jędrychowski sądzi, że należałoby wyższe podatki nakładać [illegible] „śmietankę rzemieślniczą" natomiast na Ziemiach Odzyskanych stosować ulgi w stosunku do [illegible] mieślników.

Masowy ruch współzawodnictwa

uchwaliła rada kolejarzy

WARSZAWA — W dniu 10 bm. została zakończona dwudniowa ogólnokrajowa narada kolejarzy, zwołana przez zarząd główny ZZK, w celu omówienia współzawodnictwa pracy na PKP.

Po obszernej dyskusji, w której zabrało głos kilkudziesięciu delegatów, zakończono obrady przyjęciem rezolucji, stwierdzającej przystąpienie kolejarzy do masowego współzawodnictwa pracy. Zostaną powołane na wszystkich szczeblach PKP Komitety Organizacyjne Współzawodnictwa, składające się z przedstawicieli ZZK i administracji PKP. Opracują one technikę współzawodnictwa w poszczególnych rodzajach służby.

Ścisłe powiązania WRN z endecją i sanacją

Zeznania osk. Obarskiego w procesie warszawskim

WARSZAWA (SAP) Szósty dzień procesu przeciwko członkom Komitetu Porozumiewawczego Organizacji Podziemnych rozpoczął się od wyjaśnień, złożonych przez Marszewskiego i Kwiecińskiego spowodowanych pytaniami prokuratora.

Po tych wyjaśnieniach sąd przystąpił do przesłuchiwania oskarżonego Adama Obarskiego. Obarski do winy się nie przyznaje i szczególnie zaprzecza zarzutom współpracy z wywiadem oraz korzystania z pieniędzy zagranicznych. Potwierdza natomiast zarzut przynależności do nielegalnych organizacji. Był bowiem członkiem WRN. Delegatury Sił Zbrojnych, WiN, Komitetu Porozumiewawczego Organizacji Podziemnych i tzw. Niezależnej PPS.

NAMYŚLALI SIĘ CZY WYJŚĆ Z PODZIEMIA

Obarski pełnił funkcje delegata władz naczelnych WRN na okręg warszawski. Te same funkcje w samej Warszawie sprawowało ciało kolegialne, na czele którego stał Zygmunt Zaremba.

Krótko po wyzwoleniu Polski, w mieszkaniu Obarskiego w Brwinowie odbyło się posiedzenie Centralnego Komitetu WRN, w którym uczestniczyli Pużak, Zaremba, Pajdak, Szczerkowski i Dzięgielewski.

W miesiącach wiosennych i letnich 1945 roku odbyły się trzykrotnie w Krakowie zebrania delegatów okręgowych WRN. Na pierwszym z nich z referatem politycznym wystąpił Zaremba. Na następnych posiedzeniach kierownicy organizacji WRN informowali zebranych o próbach wyjścia z podziemia.

„BŁOGOSŁAWIEŃSTWO" ZAREMBY

Decyzja władz naczelnych W o rozwiązaniu tej organizacji, zapadła dopiero w styczniu 1946 r. Część członków WRN opuściła podziemie, inni pozostali w organizacjach nielegalnych. Między nimi był Obarski, który od kilku już miesięcy pracował również w Delegaturze Sił Zbrojnych.

Do oskarżonego zwrócił się w lecie 1945 r. płk. Rzenecki, z propozycją objęcia stanowiska szefa prasowego obszaru centralnego Del. S. Zb. Obarski, zanim wyraził swoją zgodę na propozycję Rzepeckiego, zapytał o zezwolenie kierownika Wydz. Prasowego WRN. Zarembę, który nie widział przeszkód, aby rzekomy działacz „socjalistyczny" prowadził propagandę sanacyjno-faszystowskiej Delegatury. Jak się wyraża Obarski, otrzymał on od Zaremby „błogosławieństwo" na nowej drodze swej działalności.

JAK POWSTAŁA NPPS?

Następnie Obarski przechodzi do nakreślenia historii powstania NPPS.

Założył ją w lecie 1946 roku, jako organizację zupełnie nową, która jednakże stanowić miała ideologiczną kontynuację WRN. Organizacja miała być tworzona odgórnie, a jedynym jej oparciem w dołach miała stanowić grupka młodzieży uniwersyteckiej w Krakowie, która teoretycznie zajmowała się zagadnieniami socjalizmu.

Grupka młodzieży krakowskiej posiadała również kilku zwolenników na terenie Tarnowa oraz Zagłębia Dąbrowskiego.

Dla tych „mas" Obarski postanowił tworzyć NPPS.

Plan odbudowy będzie wykonany

stwierdza prezes CUP tow. min. Bobrowski

W dniu 10 grudnia br. odbyło się posiedzenie Komisji Planu Gospodarczego, na którym prezes Centralnego Urzędu Planowania tow. Cz. Bobrowski złożył sprawozdanie z wykonania Planu Odbudowy Gospodarczej oraz państwowego planu inwestycyjnego za 3 kwartały br.

Trudności pierwszego półrocza zostały przezwyciężone dzięki posunięciom rządowym w zakresie polityki cen i polityki skarbowej.

Zwiększone tempo wykonania planu odbudowy w II półroczu, wyrażające się m. in. w zwiększonej masie towarowej na rynku, oraz pewne przesunięcie siły nabywczej od „warstwy pośredniej" do pracy na jemnej umożliwiło, podwyższenie realnych płac pracowniczych w porównaniu z okresem poprzednim o 14 proc.

W związku z tą pomyślną sytuacją na odcinku planu inwestycyjnego — tow. Bobrowski zakomunikował Komisji, iż Komitet Ekonomiczny R. M. zatwierdził na ostatnim posiedzeniu projekt zmiany ustawy z dnia 3 lipca br. o państwowym planie inwestycyjnym, który przewiduje podwyższenie nakładów inwestycyjnych w stosunku do przewidzianych w planie — nie o 10 proc. (tak brzmi ustawa z 3 lipca br.), a o 20 proc. Umożliwi to pełną realizację rzeczowego planu inwestycyjnego br., a plan sfinansowania inwestycji będzie wykonany w 134 procentach.

Sprawozdanie z wykonania Planu Odbudowy za 3 kwartały br. przedstawione liczbowo przez prezesa CUP, pozwala w pełni stwierdzić jak najpomyślniejsze horoskopy co do wykonania planu całorocznego.

NOWEGO CZŁOWIEKA, OMTUR — WYCHOWUJE

Studenci amerykańscy

w obronie murzynów

NOWY JORK. (PAP) — W Chicago odbyła się manifestacja studencka przeciwko dyskryminacyjnym praktykom, stosowanym na uniwersytecie w stosunku do młodzieży murzyńskiej, niedopuszczanej na szereg wydziałów, a zwłaszcza na wydział medyczny.

Podczas manifestacji przemawiało dwóch profesorów, określając wystąpienie studentów jako wielki wkład do walki z dyskryminacją rasową na wyższych uczelniach amerykańskich.

Na marginesie

„Nieznany" premier

W chwili gdy Robert Schuman stanął przed Zgromadzeniem Narodowym, dziennik na Zachodzie pisały: „Człowiek, którego nikt nie zna", „Nowy człowiek", „Człowiek nieznany" na czele rządu francuskiego. W ciągu następnych dni Robert Schuman dał się dostatecznie poznać przede wszystkim własnemu narodowi, głównie za pomocą pałek policji, gazu łzawiącego, a później również i kul karabinowych. „Nieznany" odsłonił przyłbicę.

Robert Schuman żył dotychczas w cieniu swych kolegów z MRP. Wydobyto go z małego pokoiku, który od lat zajmuje w Paryżu, ponieważ był człowiekiem stosunkowo nowym na arenie politycznej. Nowi, mali ludzie nie mają zobowiązań wobec przeszłości, a mają zobowiązania wobec tych, którzy ich postawili ich na świecznik. Nowi, mali ludzie mogą liczyć tylko na swych protektorów i dają gwarancję, że nie zejdą z drogi, na którą ich tamci popychają.

Schuman ma dziś 61 lat. Jest z zawodu adwokatem a w III Republice każdy zdolniejszy adwokat z reguły robił karierę polityczną. Schuman jako lotaryńczyk zajmował się stosunkowo wcześnie kwestią stosunków niemiecko - francuskich. To wystarczyło, by w r. 1919 prawica powołała go do parlamentu W następnych latach nowy poseł nie zwracał na siebie uwagi i to z kolei wystarczyło, by stał się „żelaznym" deputowanym wybieranym automatycznie po każdej kadencji.

Schuman jest mizantropem. Nie lubi ludzi. Żył w Paryżu zupełnie samotnie, sprzątał codziennie swój pokój, stołował się w Izbie Deputowanych. Pod tym względem odbijał korzystnie od swych partyjnych towarzyszy. Jego karta okupacyjna również nie jest najgorsza. Uwięziony w Metz przez gestapo przetransportowany do Niemiec, zdołał szczęśliwie zbiec do Francji niezbyt poważnej i tam odgrywał pewną rolę w ruchu oporu. W cieniu swej kariery interesował się również zagadnieniami gospodarczymi, nie wychodząc jednak poza ramy ustroju kapitalistycznego i swobodnej inicjatywy.

W IV Republice przed powołaniem na stanowisko premiera był przez 14 miesięcy ministrem skarbu. Jego manią było oszczędzanie, tzw. „gilotyna" Schumana funkcjonowała bez zarzutu, obcinając jednak dziwnym trafem przeważnie płace, a nie stopując wzrostu cen. Polityka ta doprowadziła do obecnego kataklizmu strajkowego.

Niepowodzenie Schumana można skonstatować już dzisiaj. Obejmując rządy przedstawił on ośmiopunktowy program: 1. Ochrona wszystkich swobód — Rząd Schumana gwałci wolność osobistą i swobodę wyboru pracy obywateli. 2. Zwalczanie nędzy — Nędza mas szerzy się i poziom życia znowu obniżył się o 5 proc. 3. Maksymalne zwiększenie produkcji — wskutek strajku i zniechęcenia robotników produkcja spadła w niektórych działach o 50 proc. 4. Popieranie prywatnej inicjatywy i reforma znacjonalizowanych przemysłów — na tym polu rząd Schumana na pewno odniesie sukces, przywracając stan sprzed r. 1939. 5. Mobilizacja całego narodu w walce ze zwyżką cen — na razie Schuman zmobilizował związki zawodowe, ale przeciw rządowi. 6. Utrzymanie całości i jedności Imperium — oznacza to prowadzenie wojny w Indochinach, dyskryminacje Muzułmanów w Afryce Północnej, co nie sprzyja stabilizacji stosunków między Metropolią a „Union Française". 7. Polityka zagraniczna przeciw blokom i przeciw wojnie — są to frazesy. W rzeczywistości Francja Schumana idzie pod dyktat amerykański. 8. Utrzymanie autorytetu państwa — autorytet IV Republiki jest dziś nawewnątrz mniejszy niż kiedykolwiek.

Jak na trzy tygodnie rządów to wystarczy. Ciągu dalszego chyba nie będzie!

Aleksy Sieradzki

PPS zawsze wierna
sprawom proletariatu światowego

Polska Partia Socjalistyczna legitymuje się czynnym udziałem w ruchu międzynarodowym, dowodem, czego są osiągnięte przez Partię wyniki pracy i walki politycznej w okresie jej istnienia. Stwierdzając to podkreślić należy, że Polska Partia Socjalistyczna wyłoniła się z elementów najbardziej patriotycznych, najwięcej postępowych szczerze demokratycznych.

Polski ruch socjalistyczny powstawał w popowstaniowej atmosferze 1863 r., nawiązywał do wolnościowych i demokratycznych tradycji polskich, reprezentowanych przez ludzi tej miary co Tadeusz Kościuszko, Henryk Dąbrowski, Walerian Wróblewski. Walka o nieprzemijające prawo do wolności własnego kraju oraz ich udział w walce o wolność i równość społeczną innych narodów — to bezcenna skarbnica, z której czerpały wzory i natchnienia następne pokolenia Polski. Walka Tadeusza Kościuszki o wolność narodu amerykańskiego i udział Waleriana Wróblewskiego w organizowaniu Komuny Paryskiej są szczególnym wyrazem polskiego hasła „za Waszą Wolność i naszą."

Zapoczątkowane przez nich idee ulegały przeistoczeniu, zdradzającemu w końcu nowe, bardziej skrystalizowane myśli polityczne. Wpływ na te przemiany wywarła przede wszystkim teoria socjalizmu naukowego Karola Marksa.

Polacy, którzy po upadku ostatniego powstania zmuszeni byli szukać schronienia poza granicami kraju, starali się znaleźć drogi i sposoby by zjednoczyć najszersze warstwy narodu polskiego do walki o uzyskanie wolności. Wówczas zetknęli się i oni z teorią Karola Marksa, która pomogła im skrystalizować jasne ich dążenia i ugruntować ich idee.

Polski ruch socjalistyczny, który zrodził się poza granicami Ojczyzny, od początku swego istnienia brał czynny udział w międzynarodowym ruchu rewolucyjnym, z którego wyłonił się i do którego należy. Okres walki PPS po jej utworzeniu miał jasne i wyraźne cechy tego ruchu, a współżycie z narodami Europy zachodniej oraz pewne oddziaływanie na narody Europy wschodniej wskazywały jasno, że PPS jest częścią składową międzynarodowej rodziny proletariackiej.

W okresie pierwszej wojny światowej Polska Partia Socjalistyczna wspólnie z większością partii socjalistycznych czyniła wiele wysiłków, by obalić system kapitalistyczny. Była to droga do uzyskania wolności dla podbitych narodów. Bowiem przez zdobycie wolności narodowej prowadzi droga do zdobycia wolności społecznej. Polski ruch socjalistyczny w programie swoim postawił jako pierwsze zadanie walkę o wolność polityczną i wyzwolenie narodowe, których uzyskanie było dla nas podstawą do osiągnięcia wolności gospodarczej, społecznej, oświatowej i kulturalnej, co stwarzało otwartą drogę do Socjalizmu.

W okresie międzywojennym Polska Partia Socjalistyczna była częścią składową międzynarodówki socjalistycznej i jakkolwiek międzynarodówka ta wybierała różne drogi polityczne, częstokroć niezgodne z założeniami socjalizmu — PPS nie zboczyła z drogi nakreślonej przez Karola Marksa. Solidaryzowała się z walką prowadzoną przez klasę robotniczą innych narodów, uzyskane w niej sukcesy i poniesione porażki traktowała jak swoje własne.

Były i u nas wypadki, kiedy niektórzy ludzie, jak n. p. Piłsudski, czy Jaworowski, podobnie zresztą jak i obecnie ci, którzy zerwali z ruchem socjalistycznym, hołdując polityce dolara i imperializmu, pragnąc przy jej poparciu dojść do władzy — starali się, w różnych okresach, sprowadzić socjalizm polski z drogi przez Marksa wytyczonej i nieraz na różnych etapach hamowali rozwój polityczny PPS. Wpływ ich jednakże nie potrafił zmienić właściwego stanowiska jakie zawsze zajmowała Partia wówczas, gdy w trudnych okresach politycznych innych narodów, wymagał tego interes ruchu międzynarodowego.

Przypomnieć należy, że PPS oceniała zawsze trafnie sytuację nie tylko na polskim terenie, ale i w całej Europie. I tak przy powstaniu faszyzmu włoskiego PPS. była doskonale zorientowana i wszczęła apel do klasy robotniczej całego świata, pragnąc zjednoczyć ją w obronie demokracji. Nie inaczej demonstrowała przeciw powstaniu faszyzmu hiszpańskiego pod wodzą gen. Franco, w którym PPS. dostrzegała nie tylko niebezpieczeństwo dla narodu hiszpańskiego, ale widziała w nim niszczenie demokracji hiszpańskiej, okrążenie demokracji francuskiej i przygotowanie ekspansji, mającej na celu zniszczenie państw demokratycznych, przede wszystkimi ZSRR. Te przewidywania potwierdził udział sił imperialistyczno-faszystowskich Włoch i Niemiec, w niszczeniu wolności narodu hiszpańskiego. W tym wypadku Polska Partia Socjalistyczna użyła wszelkich środków, jakimi wówczas dysponowała i całego swego rozumu politycznego, aby przez prasę, wiece i protesty ostrzegać rządy, a przede wszystkim klasę robotniczą świata, przed grożącym niebezpieczeństwem, zarysowującym się na terenie Hiszpanii.

Nie inaczej reagowała Polska Partia Socjalistyczna w momencie, kiedy katoliccy faszyści z Dolfusem na czele przy wybitnej pomocy faszyzmu Mussoliniego niszczyli socjal-demokrację austriacką, będącą w środkowej Europie rodzajem bastionu myśli socjalistycznej.

PPS. jeszcze wyraźniej widziała niebezpieczeństwo jakie niesie z sobą mobilizacja faszyzmu międzynarodowego, zdążającego do agresji imperialistycznej i hegemonii w Europie. Niestety — głosu naszej Partii nie rozumiano, lub nie chciano słyszeć. Podstawy ideologiczne Międzynarodówki rozpadały

(Dokończenie na str. 4.)

[illegible]

USA zwalczają swobody obywatelskie

Były wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Henry Wallace niedawno w jednym z swych przemówień stwierdził, że na wolność amerykańską nie ma zakusów ze strony obcych, natomiast poważnie jest ona zagrożona od wewnątrz ze strony samych Amerykanów. Wallace twierdzi, że rzucone ostatnio hasło „silnej Ameryki", podają ludzie, którzy w zdecydowany sposób występują przeciwko zrealizowaniu prawdziwej wolności obywatela od niedostatku i strachu, a to dopiero mogło by być naprawdę podstawą siły amerykańskiej.

Dziwnie brzmią te słowa w ustach Amerykanina jeśli przypomnimy sobie ile to kazań i nauk otrzymała już Europa z tamtej strony oceanu na temat demokracji i wolności. W ostatnich zwłaszcza czasach obserwujemy nasilenie akcji w tym kierunku. Ameryka jest natomiast przedstawiona jako kraj wszelkich swobód i wszystkich wolności.

Słowa Wallace'a, zastępcy prezydenta Roosevelta, nie mówią nam nic nowego, ale są charakterystycznym i dobitnym podkreśleniem, że narody europejskie nie mylą się w wydawaniu swych sądów o wszystkich „prawdach" amerykańskich.

W Stanach Zjednoczonych jest czynna ostatnio specjalna komisja powołana do ścigania działalności anty-amerykańskiej. Znana jest już powszechnie jej akcja przeciwko niektórym aktorom filmowym z Hollywood z Chaplinem na czele, podejrzanym o sympatie do komunizmu. W wojsku i w marynarce przeprowadzono surową czystkę, pozbywając się oficerów wykazujących lewicową orientację. Podobną czystkę w bardzo rozległej skali przeprowadzono wśród pracowników państwowego aparatu administracyjnego. Wszystko pod pozorem ochrony interesów amerykańskich, narażonych rzekomo na szwank ze strony elementów lewicowych, postępowych.

W toku obecnie prowadzonej akcji z elementami „wywrotowymi" ofiarą jej pada wszystko, co choćby w ... przeciwstawia się ekspansji imperialistycznych Stanów Zjednoczonych. Człowiek, który twierdzi, że kraje europejskie mają prawo wybrać sobie własną drogę rozwoju automatycznie staje się „wywrotowcem", ludzie, którzy domagają się likwidacji faszyzmu wszędzie, gdzie tylko on przejawia swą działalność, narażeni są na prześladowania, hasło nie mieszania się do wewnętrznych spraw innych narodów uważane jest za bluźnierstwo przeciwko demokracji, nawoływanie do współpracy z Rosją Radziecką jest traktowane jako zdrada interesów amerykańskich.

Ostatnio władze przystąpiły do prześladowania już nie tylko poszczególnych osób, ale całych organizacji. Depesze doniosły, że prokurator generalny Stanów Zjednoczonych opublikował listę 50 organizacji, które zostały uznane za „wywrotowe". Na tej liście znajdują się organizacje istniejące już od dłuższego czasu. Niektóre z nich przejawiały bardzo ożywioną działalność w czasie wojny mobilizując opinię amerykańską do wytężonej walki ze zbrodniczą agresją hitlerowską. Szereg z nich ma poważne zasługi w walce z faszyzmem. Za „wywrotową" została również uznana utworzona w czasie wojny, w dobie zacieśniania więzów między-alianckich Rada przyjaźni amerykańsko-radzieckiej.

Przedstawiciel jednej z organizacji objętych listą prokuratora generalnego oświadczył, że działalność tej instytucji może być uznana za wywrotową tylko w tym wypadku, jeśli tym mianem będzie się nazywało wszelką działalność niezgodną z poglądami szefa tajnej policji amerykańskiej.

To oświadczenie maluje doskonale atmosferę polityczną państwa, które go przedstawiciele tak chętnie nadużywają dla niego miana największej demokracji świata. Zgadza się ono doskonale ze stanowiskiem Wallace'a, który twierdzi, że Stanom Zjednoczonym nie grozi żadne niebezpieczeństwo z zewnątrz. Prawdą jest również, że wolność obywatelska i swobody demokratyczne trzeba ratować właśnie w Ameryce.

Jednym słowem potrzebna jest zmiana atmosfery politycznej w stosunkach wewnętrznych co niewątpliwie automatycznie przyczyniłaby się do zasadniczego odprężenia na terenie międzynarodowym.

Z naszego stanowiska

„Dziwny" zbieg okoliczności

(i) Niemcy przegrali obydwie wojny światowe, które wywołali na przestrzeni życia jednego pokolenia. Obydwie były systematycznie przygotowane. Wybuchły w momencie, który został dowolnie wybrany najpierw przez Niemcy wilhelmowskie, a po tym hitlerowskie.

Przeciwnicy Niemiec, ani w jednym ani w drugim wypadku nie byli należycie do wojny przygotowani. Mobilizacja sił ludzkich i materiałowych była prowadzona dopiero w trakcie wojny. Na skutek tego pierwsza wojna trwała przeszło 4 lata, a druga prawie 6. Tyle było potrzeba czasu, aby ostatecznie rozprawić się z napastnikami. Prawda, czasokres drugiej wojny można było skrócić. Decyzja w tym kierunku leżała w rękach państw anglosaskich, ale te czekały na „wykruszenie" się... Rosji Radzieckiej. Taka już była „lojalność" aliancka.

W każdym razie cały świat miał prawo sądzić, że państwo, które dwukrotnie targnęło się zbrojną ręką na pokój świata, z którego winy 10 lat na przestrzeni jednego trzydziestolecia zostało przeznaczone na niszczenie dorobku i mordowanie ludzi, że takie państwo i taki naród zostaną ujęte w karby tak skonstruowane, iż uniemożliwią mu one nawet myśl o odwecie, nie mówiąc już o zezwoleniu na uzyskanie możliwości w kierunku przygotowania nowej awantury wojennej.

Tymczasem... sprawa przedstawia się zupełnie inaczej. Bezpośrednio, albo w bardzo krótkim czasie po zakończeniu wojny w Europie, zaczynają działać mechanizmy, które zabiegają o to, aby Niemców całkowicie nie osłabić, aby im nie dać odczuć zbytnio skutków przegranej wojny.

W czasie obydwu wojen, w toku ich trwania państwa anglosaskie, a przede wszystkim Stany Zjednoczone, głoszą piękne hasła, ustalają szczytne zasady, w imię których prowadzona jest wojna i które mają być zrealizowane po jej zakończeniu. Raz prawo samostanowienia narodów i Liga Narodów, drugi raz Karta Atlantycka i Organizacja Narodów Zjednoczonych. W obydwu wypadkach „święte" przyrzeczenia na temat — wojny nigdy więcej nie będzie.

Rzeczywistość przeobraża się radykalnie po zakończeniu wojny. Ustala się nowe zasady, głosi się nowe programy, a w rezultacie Niemcy mają być zwolnione od skutków, które winna każdorazowo wywołać mądrze i przezornie zastosowana zasada odpowiedzialności za wywołaną zbrodnię wojny, za śmierć milionów ludzi i olbrzymie zniszczenie dorobku całych narodów, na który składała się niejednokrotnie praca wielu pokoleń.

Po pierwszej wojnie światowej na podstawie traktatu wersalskiego wyliczono Niemcom na wiele dziesiątków miliardów odszkodowania wojenne. W rezultacie kilkuletnich pertraktacji międzynarodowych zobowiązania odszkodowawcze zostały uchylone, niemieckie długi wojenne zostały przekreślone. Niemcom udzielono natomiast ogromnych kredytów na odbudowę ich przemysłu, który w niedługim czasie stał się bazą ich imperialistycznych planów.

Po drugiej wojnie światowej wypadki toczą się szybciej. Jeszcze przed sporządzeniem traktatu pokojowego Anglosasi biorą Niemców w obronę. Już od półtora roku próbują przekreślić zasadę należnych od nich odszkodowań. Ba, jeszcze traktat pokojowy z nimi nie został opracowany, a już prowadzone są rozważania na temat niezbędnej dla nich pomocy tym razem projektowanej już tylko w dolarach. Nie dlatego, aby Wielka Brytania zdradzała wyraźną niechęć do użyczenia swych funtów szterlingów. Nie, poprostu jej nie stać, bo sama znajduje się pod kuratelą, ale życzliwie popiera wszystkie pomysły pro-niemieckie Stanów Zjednoczonych.

W myśl ustalonej doktryny anglo-saskiej żadne z państw europejskich nie może wygrać z Niemcami... pokoju. Wojnę owszem, bo za to się płaci milionami ofiar ludzkich. Ale pokój ma przynosić owoce zwycięstwa... I w tym miejscu zmieniają się poglądy i następuje rozluźnienie alianckich związków.

Obecnie propaganda anglosaska używa najrozmaitszych wykrętnych tłumaczeń, dowodząc, że to Rosja Radziecka winna, że jej nieustępliwość rozbija porozumienie wojenne sprzymierzonych.

Po pierwszej jednak wojnie bez żadnych skrupułów odebrano wszystkie owoce zwycięstwa Francji. Nie chodziło przecież wówczas ani o komunizm, ani o demokrację, a skutek był ten sam.

Według tezy anglosaskiej na kontynencie europejskim nie może być zwycięzcy w wojnie z Niemcami. Obojętne czy to w 1919 r. chodziło o Francję, która w czasie pierwszej wojny służyła za główną barierę, czy obecnie o Rosję, która przez trzy lata brała na siebie ciężar rozprawy z Niemcami. W Europie konsekwencje są identyczne, a wyrazem ich jest zwrot sympatii do pokonanych Niemiec.

Dawniej o „równowagę" sił w Europie troszczyła się Anglia. Dzisiaj pierwsze skrzypce przejęły Stany Zjednoczone. A krótkowzroczni przywódcy krajów w zachodniej Europie nie chcą widzieć jedynie skutecznego rozwiązania, którym byłoby zjednoczenie Europy, nie zaś rozbijanie jej na bloki.

Przez graniczny most

Na przyjaźni oparte kontakty

nawiązujemy na pogranicznych terenach polsko-czechosłowackich

Do Katowic powróciła już delegacja społeczeństwa śląsko-dąbrowskiego, która przez 4 dni bawiła w okręgu ostrawskim z rewizytą u tamtejszego społeczeństwa.

Pobyt w Ostrawie i w miejscowościach, przez które przejeżdżała delegacja, udająca się do zakładów przemysłowych w Koprzywnicy, Nowym Jeczinie, Žlinie w słynnych zakładach „Baty", a następnie w historycznym mieście Opawie, był pasmem żywych kontaktów, w toku których niejednokrotnie z jednej i z drugiej strony podkreślano, że najlepszą gwarancją naszych granic na zachodzie, jak i rękojmią utrzymania trwałego pokoju, jest współpraca i przyjaźń narodów słowiańskich, a więc współpraca i przyjaźń narodów, sąsiadujących z sobą, jak Polska i Czechosłowacja.

W wygłaszanych przemówieniach podczas manifestacyjnych, uroczystych powitań delegacji polskiej oraz na przyjęciach podkreślano, że stosunki na pograniczu mają zasadniczy wpływ na współżycie między państwami. Ten aspekt zagadnienia dobrych stosunków między Polską, a Czechosłowacją podkreślono i w depeszach, skierowanych przez przedstawicieli obu społeczeństw do Prezydenta Bieruta i Prezydenta Czechosłowacji Benesza, oraz szefów rządów obu tych krajów, premiera tow. Cyrankiewicza i premiera Gottwalda.

Za tą oficjalną wizytą, stosownie do zawartego porozumienia między przedstawicielami Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego i okręgu Ostrawy wyjeżdżać będą do Czechosłowacji przedstawiciele naszej nauki i sztuki, delegaci związków zawodowych, instytucyj i organizacji, aby zapoznawać się z urządzeniami i osiągnięciami społeczeństwa czechosłowackiego.

Także i przedstawiciele sąsiadującego z nami narodu przyjmowani będą na naszym terenie, tu znowu mogli się zapoznać z systemem pracy i osiągnięciami w dziedzinie odbudowy zniszczeń wojennych.

Bo przecież jak uczestnicy delegacji śląsko - dąbrowskiej mogli stwierdzić naocznie, Polska i Czechosłowacja mają doskonałe warunki ku temu, by uzupełniać się wzajemnie w dziedzinie wytwarzanych produktów, a tym samym stworzyć społeczeństwu obu zaprzyjaźnionych krajów odpowiednie warunki bytowych.

ŁZY W OCZACH WITAJĄCYCH.

Oficjalne przyjęcia delegacji międzynarodowych można nieraz tak dobrze zorganizować, że na pozór wydaje się, że mamy do czynienia z manifestacyjnymi spontanicznymi odruchami, będącymi wyrazem prawdziwych uczuć.

Wówczas jednak drobny szczegół, jakieś niedopatrzenie organizatorów zdradza tajemnicę, że to właśnie nie jest wynikiem uczuć, a tylko jedynie dobrej organizacji.

Tak jednak w czasie pobytu delegacji społeczeństwa śląsko - dąbrowskiego nie było. Witana ona bowiem była prawdziwie po przyjacielsku, szczerze i serdecznie. Tu nie chodziło już o organizację, bo Czesi okazali Polakom swe bratnie, słowiańskie serce. **Najlepszym zresztą tego dowodem były łzy w oczach Czechów, starych i młodych, kobiet i mężczyzn, tych, którzy np. stali na rynku we Frensztacie w czasie przemówienia przedstawiciela tamtejszej Miejskiej Rady Narodowe dr. Bogusława Tomiczka i szefa polskiej delegacji śląsko - dąbrowskiej wojewody gen Zawadzkiego, gdy wskazywali oni, że Czesi i Polacy tak muszą ukształtować swą współpracę i przyjaźń, aby dzieci, przyszłość narodu, które tak licznie i radośnie powiewały chorągiewkami o polskich barwach narodowych na całej trasie przejazdu delegacji nie doznały w swym życiu klęski i okrucieństw wojny, która tak jak ostatnia, była wynikiem niezgody i braku porozumienia między narodami słowiańskimi.**

A trzeba stwierdzić, że niejednokrotnie widziało się łzy w oczach Czecha, czy Polaka tam zamieszkałego i pracującego od lat.

Były one najlepszym dowodem na to, że kształtowanie i ugruntowywanie trwałej przyjaźni polsko-czechosłowackiej znajduje podstawy nie tylko w rozumowym, ale i uczuciowym nastawieniu zarówno społeczeństwa polskiego, jak i czechosłowackiego.

Słusznie też podkreślono w depeszy, wysłanej do premiera tow. Cyrankiewicza, że współpraca między obu krajami ma szczególne znaczenie w okresie, gdy pewne czynniki usiłują ożywić na nowo niemiecki imperializm i tym samym zagrozić niepodległości narodów słowiańskich.

Powitanie delegacji społeczeństwa śląsko-dąbrowskiego we Frydku-Mistku. Przemawia wojewoda gen. Zawadzki. Z lewej strony stoi woj. ostrawski inż. Chamrad.

MOST PRZYJAŹNI NA OLZIE.

Most na Olzie w Cieszynie nieraz już w historii obu sąsiadujących ze sobą narodów był terenem, o którym mówiło się głośno w prasie całego świata. Ten rozgłos powstawał w wyniku nieporozumień, jakie przecież istniały między naszymi narodami. Dziś winno być inaczej. Dał wyraz temu wojewoda ostrawski, inż. Chamrad, który żegnając delegację polską, nazwał most Cieszyński mostem przyjaźni.

W tym procesie nawiązywania przyjaznych stosunków i współpracy polsko - czechosłowackiej społeczeństwo śląsko - dąbrowskie ma znaczny udział. Tym wkładem jest również ostatnia rewizyta w Ostrawie reprezentantów społeczeństwa śląsko - dąbrowskiego, w składzie której nie brakło i przedstawicieli świata pracowniczego.

I pod tym właśnie kątem widzenia patrzeć powinniśmy na nawiązywane kontakty.

Społeczeństwo wielkiego ośrodka przemysłowego, jakim jest Zagłębie śląsko - dąbrowskie, chce bowiem przodować nie tylko w dziedzinie odbudowy, ale również i w dziele kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków z graniczącymi z nami państwami słowiańskimi.

TADEUSZ LIPSKI.

Ponad 10 tysięcy hutników w walce

o palmę pierwszeństwa pracy

(cel) W ub. środę odbyła się w Katowicach konferencja, na której omawiane były szczegóły o współzawodnictwie w przemyśle hutniczym. Konferencja miała na celu zapoznanie przedstawicieli prasy z dotychczasowymi wynikami na tym polu, jak również ze sposobem premiowania zawodników. Obszernych wyjaśnień udzielał zastępca naczelnego dyrektora pracy w CZPH dr Rustanowicz.

Współzawodnictwo w hutnictwie sięga jeszcze roku 1945, kiedy to poszczególni pracownicy rywalizowali między sobą. Nie miało to jednak wówczas tak masowego charakteru, jak obecnie, kiedy już zupełnie oficjalnie obowiązują specjalne regulaminy, siatki premiowania, wzory układów itp.

Ostatnio zawarte zostały układy pomiędzy odlewniami stali huty „Bankowej" z 370 pracownikami i huty „Zygmunt" z 407. Dalej załoga wysokich pieców huty „Bankowej" w liczbie 290 osób wezwała do współzawodnictwa 400 ludzi załogi wysokich pieców huty „Ostrowiec" i 300 ludzi huty „Florian" rywalizuje już z 270 towarzyszami w hucie częstochowskiej.

Zakończony niedawno etap w indywidualnym współzawodnictwie przyniósł pierwsze miejsce tokarzowi Wł. Suniewiczowi, który wykonał 264% normy, a na drugim miejscu uplasował się również tokarz Fr. Orlik z 247% normy.

PPS zawsze wierna

(Dokończenie ze str. 3.)

się. Narody poczęły egoistycznie myśleć jedynie o własnym ratunku, niedoceniając prostego faktu, że ratunek leżał w spójni międzynarodowej idei demokratyzmu. Ówczesna międzynarodówka, której ton nadawali socjal-demokraci niemieccy, będący na terenie międzynarodowym tylko i wyłącznie Niemcami, nie potrafiła dokonać dzieła zjednoczenia klasy robotniczej świata. A od tego zależał ratunek.

PPS coraz bardziej doceniała grozę niebezpieczeństwa, kiedy brutalny faszyzm hitlerowski rozpoczął swą ekspansję najpierw na Zagłębie Ruhry. Aneksja Austrii, rozbiór Czechosłowacji potwierdziły ostrzeżenia i obawy Polskiej Partii Socjalistycznej jak również sprawdziły się przewidywania odnośnie faszyzmu włoskiego w czasie zaboru Abisynii.

Jeszcze w ostatnim momencie PPS chciała ratować pokój i wolność narodów. Warto przytoczyć stanowisko Partii, jakie zajęła w danym momencie, gdy ustami Mieczysława Niedziałkowskiego wyraziła b Prezydentowi Ignacemu Mościckiemu, że marsz. Polski pod rękę z Hitlerem i wspólne kopanie grobu Czechosłowacji to złożenie własnymi rękami do tego samego grobu Polski. Przewidywania te nie dały długo na siebie czekać. Wkrótce po Czechosłowacji Polska stała się łupem zaboru hitlerowskiego, a cała Europa stanęła w płomieniach wojny wszczętej przez faszyzm.

W czasie długiej i ciężkiej niewoli wyciągając odpowiednie wnioski z przeszłości i stojąc w obliczu nowych zadań PPS uwolniła się od tych elementów, które dla wygodnego życia zatracały właściwą linię polityczną Partii. Odrodzona PPS na podstawie doświadczeń ustaliła wyraźną i właściwą linię polityki międzynarodowej, której unikało kierownictwo PPS. Wyrazem tego było przyjazne współżycie z ZSRR, nawiązanie ścisłych stosunków z państwami słowiańskimi i dążenie do konsolidacji narodów słowiańskich. Poprzez jednolity front partii PPS i PPR przystąpiono do tworzenia jednolitego frontu partii komunistycznych i socjalistycznych w Europie środkowej. Zbudowanie bloku państw Europy Słowiańskiej uchroni nas od przedwrześniowego błędu zboczenia z drogi przez postawienie muru przeciw agresji germańskiej.

Rezultaty tej polityki wydają już owoce w krótkim czasie po zakończeniu wojny. Przez zajęcie takiego właśnie stanowiska w polityce międzynarodowej zabezpieczyliśmy swoją niepodległość, równocześnie wykazując swoją samodzielność.

Dzisiaj, kiedy kapitalistów amerykańskich ogarnia strach przed nową Europą demokracji ludowych, kiedy imperialiści usiłują kupować niektóre narody za brzęczącą monetę a innym grozić bombą atomową — PPS swymi uchwałami podjętymi przez CKW przystąpiła do ofensywnej mobilizacji całej lewicy socjalistycznej w Europie, aby wykazując siłę socjalistyczną stworzyć wspólnie z partiami komunistycznymi jednolity front w skali międzynarodowej.

Tak ugruntowany jednolity front będzie zdolny obalić istniejące jeszcze w niektórych krajach Europy rządy kapitalistyczne i faszystowskie oraz przeciwstawić się zwycięsko imperializmowi i militaryzmowi światowemu. Będzie zdolny zbudować w całym świecie ustrój sprawiedliwości społecznej — Socjalizm.

Migawki z procesu oświęcimskiego

Trzeci tydzień procesu rozpoczął się pod znakiem pewnej jednostajności jakkolwiek zainteresowanie ze strony publiczności nie słabnie. Zeznania licznych świadków tylko sporadycznie wnoszą do przewodu sądowego dramatyczne lub zgoła grozę budzące momenty, i wtedy niewiadomo po raz który odżywają i budzą się refleksje na temat niesamowitości tego, co przejdzie do historii pod nazwą: OŚWIĘCIM.

☆

Większość świadków to ludzie, którzy przetrwali w Oświęcimiu bez mała pięć lat. Są to tak zwane małe numery. Jakim cudem ocaleli? — Pracowali w schreibstubach, szpitalach, magazynach etc. Większość wśród nich umiała po niemiecku, a że Niemcy w czasie organizacji obozu potrzebowali ludzi do pracy, więc nic dziwnego, że ocaleli i że mieli czas i okazję przypatrzeć się wszystkiemu co było tajemnicą obozu. Dlatego ich zeznania stanowią moment zaskoczenia dla głównych oskarżonych. Trybunałowi [illegible] dają możność dokładnego zorientowania w życiu Oświęcimia.

☆

Z całą jaskrawością występują na procesie metody jakimi posługiwał się „Herrenvolk" w odniesieniu do narodów ujarzmionych. Co drugi świadek wspomina o tragicznym i makabrycznym losie 12.000 radzieckich jeńców wojennych, z których ocalało zaledwie 98. Ale z akcją wyniszczenia „komisarzy" łączyła się akcja „Zeppelin" — akcja rozsadzania tychże jeńców od wewnątrz, prób (nieudałych zresztą) zjednywania więźniów drogą uprzywilejowania. „Niemcy zabijali w nas ducha" powiedziała jedna z byłych więźniarek i przytoczyła fakt, jak to córka pod wpływem Mandel wepchnęła swoją matkę do komory gazowej.

☆

Napięcie momentów dramatycznych dochodzi chwilami do kręgu wytrzymałości psychicznej. Oto mrożący krew w żyłach obraz w najdrobniejszych szczegółach. Oskarżonemu Gehringowi wpadła w oko jedna ze skazanych na śmierć więźniarek politycznych — śliczna jasnowłosa dziewczyna z Krakowa. Każe lekarzowi - Polakowi zbadać ją, czy jest zdrowa, potem gwałci ją kilkakrotnie. Nieludzkie krzyki nieszczęsnej roznosi echo po całym 11 bloku śmierci. Na drugi dzień ów Gehring własnoręcznie wiesza ją na pół rozebraną. Zdążyła w ostatniej chwili plunąć mu w twarz.

☆

Inny obrazek: Oskarżona Marie Luise Lachert rewiduje więźniarkę podejrzaną o ukrywanie biżuterii. Przewraca ja kilkoma uderzeniami kija i tymże kijem przeprowadza badania ginekologiczne... To już nawet nie zwyrodnienie, na to trzeba wymyślić jakiś nowy wyraz.

☆

W kantynie obozowej dla więźniów sprzedawano szczoteczki do zębów... z włosów zagazowanych więźniarek tegoż obozu.

☆

W czasie słynnego odwszenia w Brzezince przeprowadzonego przez osk. Mandel kilka tysięcy kobiet stoi nago przez wiele godzin, czekając na dezynfekcję bielizny i ubrań. W międzyczasie SS-mani — mężczyźni strzygą więźniarkom owłosione miejsca. Osk. Mandel nieludzko bije i kopie więźniarki, które nie umieją przezwyciężyć swego kobiecego wstydu.

☆

Osk. Musfeld — (oprawca z Majdanka i Oświęcimia notabene skazany już przez sąd amerykański na dożywocie za wyczyny w KC Flossenburg) — który wyprawił na śmierć tysiące ludzi a co dzień zabijał z byle powodu, ma... miękkie serce. Opowiadał pewien świadek, że zawołali go raz „państwo" Musfeldowie, aby im zarżnął... kurę, a kiedy świadek raźno zabrał się do dzieła, Musfeld szybko wybiegł z piwnicy nie mogąc patrzeć na tego rodzaju „okrucieństwo".

☆

Sadyzm, i jeszcze raz sadyzm na podłożu zwyrodnienia moralnego — oto uzasadnienie tego, co się działo w Oświęcimiu. Wielu świadków opowiadało Trybunałowi o pijatykach, nocnych orgiach i rozpuście w mieszkaniu osk. Mandel i innych SS-manek. Nic stąd dziwnego, że po tak spędzonych nocach biesiadnicy szukali ujścia w wyczynach wśród których zabijanie więźnia trzonkiem od łopaty było drobnostką.

Na ławie oskarżonych widać przygnębienie. Jasne i w swej bezpośredniości straszne zeznania ofiar Oświęcimia; cięte i przygważdżające pytania prokuratorów; reakcja sali na wykrętne „wyjaśnienia" oskarżonych; wreszcie wizja stryczka — to wszystko wybitnie wpłynąć musiało na samopoczucie oskarżonych. Mniej butnych min, więcej przygnębienia. Arcyłotr Gehring nerwowo mruga oczyma. Arcykat Grabner stracił tupet i coraz bardziej plącze się w zeznaniach. Osk. Mandel coraz częściej ma podpuchnięte oczy od płaczu. Osk. Aumeier miał się wyrazić, że nie warto się tłumaczyć, bo „i tak powieszą". Ale ponosi go temperament, toteż nie przepuszcza żadnemu świadkowi i gada, gada, a przyparty do muru przez prokuratorów, rozgląda się po sali jak zaszczuty zwierz.

☆

Lista świadków ma się ku końcowi. Jeszcze w tym tygodniu nastąpią prawdopodobnie przemówienia prokuratorów. Wyrok jest spodziewany najpóźniej 20 grudnia. Jak dotąd, większość oskarżonych jest obciążona ponad formalny akt oskarżenia. Na sali posiedzeń ukazało się widmo szubienicy.

Grzegorz Paszkiewicz.

Sprawozdanie wojewody tow. Pasenkiewicza

na sesji WRN w Krakowie

(SM) Działalność krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego rozwija się na szeregu odcinkach.

W zakresie spraw prawno - administracyjnych na plan pierwszy wysunęły się w okresie sprawozdawczym sprawy wywłaszczenia gruntów na rzecz Skarbu Państwa na cele budowy zbiorników wodnych w Rożnowie i Porąbce.

Jeżeli chodzi o aprowizację — rozpoczęto i kontynuuje się wydawanie na karty zaopatrzenia 80 procentowego chleba żytniego. Podstawą wyżywienia w zakresie zaopatrzenia reglamentowanego były wpływy zboża z importu oraz podatku gruntowego, przy czym w ramach akcji „SO" (import z ZSRR) wpłynęło do magazynów województwa krakowskiego ponad 3 miliony kg pszenicy i ponad 6 mil. kg żyta.

Duży nacisk położony został w okresie sprawozdawczym na sprawę komunikacji. Wykonano 19 km robót drogowych, przy czym nadwyżka w stosunku do planu wynosi 35 proc. Wojewoda podkreślił w swym sprawozdaniu duży wysiłek finansowy samorządu powiatowego w Nowym Targu, który znacznie przyczynił się do szybkiego postępu prac drogowych na tym terenie.

W wykonaniu preliminowanego na rok 1947 planu przebudowy i odbudowy mostów uzyskano 128 proc. preminarza. W roku 1948 projektuje się przebudowę 7 mostów na drodze Kraków — Tarnów oraz 5 na odcinkach okolnych w Nowym Targu i Poroninie.

Odnośnie turystyki stwierdzić należy, że stan zagospodarowania turystycznego Tatr stale się poprawia. Prowadzone są remonty schronisk górskich oraz obu autostrad z Kasprowego Wierchu. W Beskidach od nowiono znaki na ok. 56 km szlaków turystycznych.

Jeżeli idzie o motoryzację to przeprowadzana jest kontrola ruchu drogowego, zmierzająca do zwalczania nielegalnych przewozów tak towarowych jak i osobowych oraz do uporządkowania sprawy bezpieczeństwa na drogach publicznych. Na tym odcinku wynikają niestety trudności oparte na braku dostatecznego taboru, którym możnaby swobodnie dysponować dla tych celów.

Na odcinku odbudowy pierwszą pozycję w wydatkach inwestycyjnych na odbudowę miast zajmuje Akademia Górnicza w Krakowie, gdzie aktualna jest sprawa rekonstrukcji spalonego skrzydła. Z innych większych robót wymienić należy Szpital U. B. w Krakowie przy ul. Lea 65, Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie przy ul. Straszewskiego 22. Poza tym przeprowadzono prace remontowe w budynkach: U. J., Akademii Górniczej, WSP, Państwowego Gimn. Handlowego w Krakowie oraz szeregu szkół średnich i niższych na terenie całego województwa.

Na czoło prac wydziału przemysłu i Handlu wysunęła się akcja podniesienia rozwoju [illegible] Podhala, Spisza i Orawy. Na [illegible] nach tych stwierdzono ożywienie rozwoju przemysłu ludowego. Na terenie Spisza uruchomiono szereg kursów kilimkarskich, koronkarskich i dziewiarskich, na Orawie spółdzielnia „Tatry" zorganizowała kursy szczotkarstwa, tkactwa i dziewiarstwa.

Również Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej produkuje wyroby artystyczne, które eksportowane są za granicę.

Akcja koncesyjna dała na terenie województwa krakowskiego dobre rezultaty. W mieście Krakowie wpłynęło 98 proc. podań, w powiatach 80 proc. Izba Rzemieślnicze przystąpiła obecnie do analogicznej akcji w zakresie rejestracji rzemiosła.

W zakresie rolnictwa dokonano ustalenia resztówek i ich przydziału dla szkolnictwa rolniczego. Na skutek emigracji Łemków z powiatu nowosądeckiego do ZSRR dokonano nasiedlania tych terenów. Prace te są jeszcze w toku i nie zostały ukończone. Na terenie woj. rzeszowskiego liczne tereny połemkowskie zostały zarezerwowane dla osadników z wykazującego nadmierne rozdrobnienie i zagęszczenie województwa krakowskiego.

Wydział Kultury i Sztuki [illegible] reg poważnych osiągnięć. Zakończono akcję rejestracji zespołów amatorskich, na ukończeniu są prace związane z otwarciem pierwszej w Polsce szkoły baletowej. Referat współpracy z zagranicą przy oddziale Teatru, jedyny wśród wszystkich województw, pracuje bardzo wydatnie przy przyjmowaniu gości zagranicznych.

Szeroko prowadzona jest akcja upowszechnienia sztuki. Przystąpiono do zorganizowania zawodów artystycznych między woj. łódzkim a krakowskim, otwarto nowe szkoły muzyczne w terenie. Prowadzi się restauracje i konserwację 65 obiektów zabytkowych, a opieką i subwencjami objętych jest 14 muzeów.

W sprawozdaniu z działalności Wydziału Samorządowego i Wydziału Wojewódzkiego tow. wojewoda położył nacisk na kwestię finansowe. Środki materialne, będące w rozporządzeniu samorządu są [illegible] współmierne do jego zadań, obowiązków i prowadzonych akcji. Budżet samorządowy jest budżetem ubogim. Niemniej jednak stwierdzić należy, że wpływy z dochodów własnych ciągle wzrastają, co pozwoli na stworzenie pewnej własnej siły finansowej.

W ramach samorządowego planu inwestycyjnego wydział samorządowy przede wszystkim kładzie nacisk i popiera inwestycje w zakresie szkolnictwa powszechnego i rolniczego, służby zdrowia, opieki społecznej oraz inwestycje w zakresie zakładów użyteczności publicznej.

Drugi dzień obrad Rady Naukowej

Dla zagadnień Ziem Odzyskanych

([illegible]) W drugim dniu konferencji Rady Naukowej dla zagadnień Ziem Odzyskanych omawiano kwestie rolniczego szkolnictwa zawodowego, oraz zagadnienia leśne.

Referaty wygłosili: prof. dr Jan Łoś (Lublin) — „Przeszkolenie praktyczne rolników"; inż. St. Kowalski (Poznań) — „Organizacja oświaty rolniczej"; inż. Rościszewski; prof. dr E. Chodźicki (Kraków) — „Zagadnienie leśne Ziem Odzyskanych".

Prof. Łoś przedstawił szereg projektów wniosków. Do najważniejszych zaliczyć należy projekt oparcia przeszkolenia rolników na Ziemiach Odzyskanych na kołach i związkach gospodarzy w każdej gromadzie oraz projekt wyszkolenia dwu typów instruktorów : 1) kierujących całokształtem produkcji rolnej na danym obszarze oraz 2) instruktorów-specjalistów o charakterze raczej wędrownym, uczących pewnej specjalności. Prof. Łoś rzucił również myśl ustalenia i rozgraniczenia rejonów poszczególnych produkcji na terenie Ziem Zachodnich.

Inż. Kowalski wskazał na potrzebę rozszerzenia akcji kursów, pokazów i demonstracji zmechanizowanej gospodarki rolnej oraz na konieczność ograniczenia, wobec dającego się odczuć dużego braku kwalifikowanych sił nauczycielskich, organizowania wyższych szkół rolniczych a położenia nacisku raczej na szkoły średnie.

Prof. Chodzicki odnośnie zagadnień związanych z leśnictwem zwrócił uwagę na konieczność położenia nacisku na rozbudowę przemysłu drzewnego na Ziemiach Odzyskanych oraz na budowę zakładów chemiczno - przetwórczych dla przeróbki odpadków drzewnych leśnych i tartacznych na cukier i pochodne jego fermentacji (spirytus etylowy), drożdże) Prof. Chodzicki poruszył również sprawę ułatwienia transportu drzewa.

Listy do Redakcji

O POCIĄG DLA LUDZI PRACY NA LINII KRAKÓW - KATOWICE

Brak mieszkań zmusza wiele osób do dalekich nawet dojazdów do pracy. Wystarczy wyjść codziennie rano na stację w Katowicach, aby się o tym przekonać. Stąd też jednym z głównych trosk PKP przy układaniu rozkładu pociągów winno być zadośćuczynienie temu postulatowi. Na linii Kraków - Katowice postulat ten został wyraźnie zlekceważony. Jedyny pociąg odjeżdżający z Krakowa do Katowic w godzinach rannych to pociąg z Przemyśla do Zielonej Góry. Planowy jego odjazd z Krakowa, 6.15 jest z reguły [illegible] mal niedotrzymywany. Niezależnie od tego jest on tak przeładowany że często ci, którym w pierwszym rzędzie winny służyć pociągi PKP wiszą na schodkach. Zapytuję, czy nie byłoby wskazanym by w miejsce pociągu do Zielonej Góry odchodził pociąg lokalny Kraków — Katowice (a nie jak się to dziś dzieje o godz. 10). Szabrownicy i tak „zdążą" dojechać na czas, choćby przez spóźnienie ich pociąg o 12 a nawet [illegible] godziny. (ał)

W trosce o teatr

dla świata pracy

Dnia 9 bm. odbyło się pod przewodnictwem tow wojewody dr. Pasenkiewicza posiedzanie Komisji Kultury i Sztuki W.R.N. Wziął w nim udział również nowy Naczelnik Wydziału Kultury i Sztuki U. W. W. Zechenter.

Po obsadzeniu stanowisk kierowników poszczególnych sekcji, omawiano sprawy teatralne. Szczególnie bowiem szybkiego rozwiązania wymaga problem udostępnienia teatru robotnikom.

Osiągnąć to można przez 1) stworzenie teatru, który w oparciu o młodych aktorów i lekki polski i klasyczny repertuar, grałby bez deficytu, 2) przez wydatne obniżenie biletów dla robotników we wszystkich krakowskich teatrach i 3). przez urządzanie przedstawień [illegible] tych, przeznaczonych dla pos[illegible] nych związków zawodowych.

Komunikat

Zw. Dziennikarzy R P.

Zarząd oddziału [illegible] Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. wzywa wszystkich członków i wydawnictwa pism do wyrównania składek członkowskich do dnia 15 grudnia br., gdyż po tym terminie na polecenie Zarządu Głównego członkowie zalegający ze składkami zostaną bezwzględnie z listy członków skreśleni.

Jednocześnie Biuro Zarządu Związku, Kleparska 4, zawiadamia, iż urzęduje od godz. 9—13. Prezes Łęski przyjmuje od godz. 10—11 (redakcja PAP Basztowa 15), sekretarz Związku — Szadkowska od 15—[illegible] „[illegible]" Rynek 30).

Za współpracę z bandami

dożywotnie więzienie

(S) Przed Rejonowym Sądem Wojskowym w trybie doraźnym stanął Józef Matuszko, lat 42, mieszkaniec Obidowej, powiat Nowy Targ, który przechowywał dla band broń. Rewizja, przeprowadzona w kryjówce urządzonej przez Matuszkę, wykryła jeden ciężki karabin maszynowy, jeden ręczny karabin maszynowy i 3 automaty.

Rejonowy Sąd Wojskowy skazał Józefa Matuszkę na karę dożywotniego więzienia, przepadek całego mienia oraz utratę praw obywatelskich i honorowych na zawsze.

KOMUNIKAT

Ubezpieczalnia Społeczna w Nowym Sączu ogłasza ponownie konkurs na stanowisko lekarza naczelnego Ubezpieczalni Społecznej w Nowym Sączu.

Termin wnoszenia podań upływa dnia 20 grudnia 1947 r. Szczegóły podano w Monitorze Polskim Nr 121 z dn. [illegible] (970)

Nowe władze spółdzielni „Praca"

(S) W Krakowie odbyło się Wal[illegible] dzielni powszechnej „Praca", [illegible] rym do Rady Nadzorczej [illegible] zostali tow. tow. Kubicki Włodzimierz — WK PPS, dyr. Bałaban Henryk — „Społem", dyr. Rzadkowski — „Społem", wiceprez. miasta, Nowicka Małgorzata, Strzelecka Maria — KW PPR, Błoniarz Tadeusz — „Społem", Porębski Emil — KW PPR, Królik Tadeusz, Kawrell Paweł — „Społem", Chmielek Jan, Kania Zygmunt KW PPR, Naskalski Stanisław — BGS. Jako zastępcy weszli: tow. tow. Borek Stanisław — WK PPS, Waniołka Franciszek — KW PPR i Wróbel Wiktor — „Społem", Przewodniczącym Rady Nadzorczej został jednogłośnie obrany dyrektor zarządu „Społem" tow. H. Bałaban, wiceprzewodniczącym Porębski — KW PPR, sekretarzem — ob. Błoniarz T. — „Społem". Do Komisji Gospodarczej weszli: Strzelecka, Kania, Królik. Do Komisji Rewizyjnej — Kawrell, Borek, Naskalski. Do Komisji Społeczno-Wychowawczej: tow. Kubicki, dyr. Rzadkowski i Chmielek.

Międzyminister. alna konferencja w Krakowie

(Lak) Dnia 11 bm o godz. 10 odbyła się w Krakowie konferencja z udziałem ministrów, zainteresowanych resortów państwowych w sprawie ostatecznej regulacji serwitutów tatrzańskich w związku z utworzeniem w Tatrach Parku Narodowego.

Nowy zarząd Koła PPS

przy Szkole Górniczej i Hutniczej

W Dąbrowie Górniczej odbyło się zebranie członków PPS koła przy Państwowej Szkole Górniczej i Hutniczej. Referat o współpracy z PPR wygłosił tow. Żywiecki. Następnie dokonano wyboru nowych władz koła. Przewodniczącym został tow. inż. Ferch Opiekunem licznego na tamt. terenie koła OM TUR wybrano tow. inż. Snopka.

W walce z jaglicą

(IM) W dniach 6. i 7. b. m. odbył się w Wilkowicach pod Krakowem, w Zakładzie dla dzieci jaglicznych Kliniki U. J. VI. kurs przeciwjagliczy dla lekarzy. W kursie tym, zorganizowanym przez Woj. Wydział Zdrowia w Krakowie, wzięło udział 26 lekarzy z całego okręgu krakowskiego. Kurs prowadził prof. U. J. dr. Wilczek i naczelnik Wydziału Ministerstwa Zdrowia dr. L. Rostkowski.

Sport krakowski

O mistrzostwo

okręgu krakowskiego ZRSS

(CJ) W Krakowie zostały rozegrane mistrzostwa w siatkówce męskiej i żeńskiej o tytuł mistrza okręgu krakowskiego ZRSS.

Do zawodów stanęły dwie drużyny żeńskie a to: Legia i Tramwaj, oraz 10 drużyn męskich.

W rozgrywkach drużyn kobiecych krakowska Legia odniosła zasłużone zwycięstwo nad tramwajem, zdobywając tytuł mistrza. Najlepszymi w Legii były — Piekarzówna i Konie[illegible]

W finale spotkań drużyn męskich zwyciężyła ostatecznie drużyna PMS-u wygrywając z Koroną w stosunku 2:0 (15:11, 16:14) i zdobywając tym samym zaszczytny tytuł mistrzowski ZRSS okręgu krakowskiego.

Było to najciekawsze spotkanie z całych mistrzostw i stało na wysokim poziomie technicznym. W drużynie PMS-u wyróżnili się: Giergiel Warzkiewicz oraz Jowanowicz, zaś w Koronie najlepszym był Przybył.

Groble - Tęcza (Łódź) 8:8

(CJ) W hali WF i PW odbyły się zawody pięściarskie między wicemistrzem okręgu łódzkiego Tęczą, a Groblami.

W wadze muszej: Bednarek (Tęcza) zwycięża walkowerem z powodu nadwagi Zielińskiego.

Waga koguta Jurek (Tęcza) wygrywa na punkty z nieczysto walczącym Nowickim.

Waga piórkowa I. Guzowski (Tęcza) przegrywa przez dyskwalifikację za zbyt niski cios z Kotlarzem.

Waga piórkowa II. Zarzycki (Tęcza) przegrywa przez techniczne k. o. w drugiej rundzie z Piszczkiem

W wadze lekkiej: Mazur (Tęcza) mistrz okręgu łódzkiego, zwycięża w drugiej rundzie przez k. o. z Lisikiem.

Waga półśrednia: Markiewicz (Tęcza) wicemistrz Polski juniorów, przegrywa w trzeciej rundzie przez k. o. z Haluchem. Haluch w pierwszej i drugiej rundzie był sam bliski nokautu, będąc dwukrotnie na deskach do ośmiu.

W wadze średniej: Wicemistrz Polski Trzesowski (Tęcza) wypunktował wysoko słabo walczącego Jabłońskiego, który kilka razy znalazł się na deskach.

Waga półciężka: Jaskóła (Tęcza) przegrywa ze Żbikiem, „wypożyczonym" z Wisły.

Sędziowali na ringu ob. Bogdanowicz, na punkty ob. Stawiarczyk (Obaj z Krakowa).

Zainteresowanie zawodami bar[illegible]

Mistrzostwa KOZPR w siatkówce

(CJ) W dalszym ciągu rozgrywek w siatkówce męskiej o mistrzostwo klasy A KOZPR-u padły następujące wyniki: AZS — Wisła 2:1 ([illegible], 15:5, 15:12) AZS — Cracovia 2:0 (15:0, 16.14). Olsza—Wisła 2:0 (15:6, 15.9). AZS—Cracovia 2:0 (15:6, 18:16) Olsza—Wisła 2:6 (15:7, 15:13). AZS —Wisła 2:1 (17:15, 13:15, 15:18).

Po tych spotkaniach tabela mistrzostw w siatkówce w klasie A, przedstawia się następująco:

	gier	pkt.	st. set.
1. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4 PMS	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. HKS	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6. Cracovia	[illegible]	[illegible]	0:12

Jak wynika z powyższej tabeli największe szanse na zdobycie tytułu mistrza okręgu ma Olsza, która jest obecnie bez straty punktu. Zagrozić jej może jedynie drużyna AZS-u. Cracovia zaś, która nie wygrała dotąd ani jednego seta, walczyć będzie o utrzymanie się w klasie A. Zagrożone spadkiem do klasy B, są także PMS i HKS.

W siatkówce pań odbyły się tylko dwa spotkania. Wisła pokonała ambitnie grający zespół AZS-u w stosunku 2:0 (15:4 i 15:8), zaś Cracovia zyskała punkty walkowerem ze Ognia. W spotkaniu towarzyskim również zwyciężyła Cracovia w stosunku 2:1.

Lokomotywa wykoleiła się
na dworcu katowickim

(jp) Dnia 10. b. m. w godzinach popołudniowych wydarzyła się na dworcu kolejowym w Katowicach katastrofa kolejowa. Wjeżdżający na peron drugi pociąg towarowy, zdążający od Ligoty do Bogucic, uległ wykolejeniu, na skutek czego parowóz wraz z tendrem wyskoczył z szyn. Z powodu nagłego zahamowania pociągu 2 wagony uległy zmiażdżeniu. Ofiar w ludziach nie było.

Przeprowadzone przez komisję śledczą PKP dochodzenia wykazały, że nikt z personelu kolejowego nie ponosił winy w wypadku. Przypuszczalnie wykolejenie nastąpiło na skutek wadliwej budowy podwozia lokomotywy.

Katastrofa spowodowała trudności w ruchu pociągów na blisko 20 godzin po wypadku.

Zapaliła się ścianka

W tych dniach wybuchł pożar w Katowicach - Ligocie, przy ul. Książęcej 13, w piwnicy magazynów, zajętych przez Biuro Projektowo-Montażowe dla Górnictwa.

Pożar zniszczył ściankę domu, 2 skrzynie drewniane i pakuły, nagromadzone w tym miejscu. Zawodowa Straż Pożarna, przy pomocy personalu fabryki, zdołała w krótkim czasie ogień zlokalizować. (j)

Sublokator - truciciel
13-letnia dziewczyna ofiarą

Trzynastoletnia Irena Pawłowska zam. przy Załęskiej Hałdzie 9 b. w Katowicach po częściowym spożyciu śniadania, uczuła silne bóle żołądka.

Zemdloną dziewczynę odstawiono do szpitala przy ul. Francuskiej w Katowicach, gdzie wypompowano jej żołądek, przy czym okazało się, że uległa ona zatruciu.

Wydział śledczy I komisariatu MO w Katowicach wszczął natychmiastowe śledztwo w tej sprawie. W toku dochodzenia wyszło na jaw, iż zarówno Irenę Pawłowską, jak i jej matkę Annę, usiłował otruć niemieckim proszkiem na robaki „Schwaben-Pulver", sublokator Pawłowskiej, niejaki 48 letni Jan Czyjt; który truciznę tę wsypał do kawy przed wyjściem do pracy.

Czyjt symuluje umysłowo-chorego i nie podaje przyczyn, dla których chciał otruć Pawłowską oraz jej córkę. (bp).

Śląsk urządza „Gwiazdkę"
polskim dzieciom w Westfalii

Z okazji świąt Bożego Narodzenia zawiązał się w Katowicach specjalny komitet gwiazdkowy, którego celem jest przyjście z pomocą dzieciom polskim w Westfalii. W skład komitetu wchodzą trzy organizacje społeczne: Społ. - Obywatelska Liga Kobiet, PCK i RTPD.

W drodze dobrowolnych ofiar zebrano dla dzieci westfalskich odpowiednie fundusze, za które zakupiono słodycze. Poza tym wpłynęło do komitetu sporo odzieży, książek i mydełek toaletowych.

Ze wszystkich darów zrobiono 315 paczek, które odesłane będą do komitetu centralnego w Warszawie a następnie do Westfalii.

Każda paczka zawiera: 1/4 kg boczku, i 1/4 kg cukierków, 2 małe paczki pierników 3 paczki [illegible] jedno mydełko toaletowe, jedną sztukę odzieży i jeden opłatek.

Ogólnopolski komitet gwiazdkowy przekaże dzieciom westwalskim 8 tys. takich paczek. (pb)

TABELA WYGRANYCH 51 LOTERII
5-ty dzień ciągnienia IV-tej klasy

Wygrane po 500.000 zł na Nr. Nr. 1485 (padła w Warszawie), 38121 (padła w Łodzi), 41344 (padła w Gdańsku - Wrzeszczu).

Po 100.000 zł na Nr. Nr.: 2523, 2825, 25760, 29554, 48297, 50120, 65418.

Po 20.000 zł na Nr. Nr.: 662, 8250, 12260, 12859, 17038, 20279, 20417, 21473, 24765, 27428, 28587, 32333, 36125, 36136, 50500, 53817, 56432, 60180, 60216, 77820, 79278, 81560.

Po 10.000 zł. na Nr. Nr.: 77, 2295, 2885, 3251, 4488, 5892, 8029, 8606, 8809, 8816, 8930, 9069, 9667, 9878, 10060, 10341, 10396, 10906, [illegible] 12085, 13432, 13448, 13467, 14575, 14971, 15226, 15302, 16107, 16370, 17529, 18173, 19206, 22991, 23031, 24562 [illegible] 30173, 30530 [illegible] 34270, 35229 [illegible] 40144, [illegible] 46720, [illegible] 54712, [illegible] 67503, 816, 69672, 72470, 918, 73754, 808, 916, 74327, 75282, 76002, 77982, 81711, 82371, 464, 83477, 84528.

Po 3.000 zł. na Nr.: Nr.: 58, 495, 504, 604, 1574, 3361, 912, 4056, 625, 783, 5557, 6064, 771, 7823, 8082, 543, 893, 9143, 528, 10544, 11286, 12532, 13045, 180, 599, 717, 14138, 854, 15035, 16475, 547, 788, 17214, 319, 18651, 19057, 498, 20045, 758, 21150, 25898, 970, 26405, 924, 27277, 567, 820, 830, 28117, 30080, 33282, 488, 720, 34450, 470, 35255, 423, 36024, 493, 40006, 974, 41053, 247, 41503, 747, 42191, 641, 44022, 490, 993, 45551, 47381, 48623, 50561, 51545, 52274, 398, 710, 746, 53566, 55493, 63086, 115, 65491, 860, 948, 66773, 68267, 965, 71373, 589, 74925, 79038, 81256, 82261, 84981.

Po [illegible]00 zł. na Nr. Nr.: 1062, 1977, 97[illegible] 2497, 583, 3053, 605, 4355, [illegible] 5500, 917, 7565, 8600, 802, 981, 10020, 874, 11285, 12250, 14944, 16844, 17558, 18720, 884, 19602, 20908 [illegible] 736, 28438, 28102, 239, 293, 28766, 30217, 236, 32292, 939, 33316, 738, 851, 935, 34747, 35189, 36782, 38050, 885, 38872, 40176, 918, 41043, 214, 42011, 913, 43088, 374, 44419, 46535, 921, 934, 47044, 105, 48851, 958, 49006, 51081, 233, 52423, 589, 53150, 54798, 983, 55390, 57515, 570, 58914, 59222, 607, 60270, 403, 407, 741, 63857, 64032, 66016, 85,

Dalszy ciąg wygranych po 2.000 zł. z 1-go dnia ciągnienia

72472 82 510 34 66 99 615 87 877 968 73 73030 134 35 38 233 308 84 470 481 85 518 89 628 89 790 92 885 74060 188 90 211 393 403 13 558 609 17 29 [illegible] 95 761 893 961 75033 61 86 109 10 341 67 405 517 32 72 82 84 603 34 65 [illegible] 74 915 17 57 76047 97 104 248 53 381 480 737 69 824 60 922 46 67 77021 125 94 269 76 348 95 404 08 31 616 26 46 98 733 813 42 61 76 78019 170 208 93 339 40 457 77 718 55 82 839 86 901 25 63 80 79027 34 66 140 274 95 323 56 95 451 91 94 99 507 25 49 569 602.

80012 63 89 428 31 506 78 83 714 821 993 81032 105 47 237 67 305 19 414 42 550 51 64 788 998 82014 134 86 211 55 94 378 91 424 70 516 42 69 850 74 723 80 825 38 40 98 997 83050 156 227 350 88 456 502 20 89 609 44 73 82 704 24 93 802 23 40 65 72 74 925 84041 101 67 210 44 56 83 307 23 30 410 63 505 11 44 50 69 612 24 29 30 701 50 78 812 917 43 48 879.

Dalszy ciąg wygranych po 2.000 zł podany będzie jutro.

Dlaczego nie otrzymują paczek?

Delegaci Międzynarodowego
Czerwonego Krzyża w Bytomiu

BYTOM. (g) — W ostatnich dniach bawiła w Bytomiu dwuosobowa delegacja Międzynar. Czerwonego Krzyża z Genewy. Delegaci zwiedzili obóz niemieckich jeńców wojennych przy kopalni „Szombierki". W czasie apelu osobiście rozmawiali z jeńcami, wypytując ich o warunki w jakich się znajdują.

Misja stwierdziła, że wyżywienie w obozie jest dobre, a przeciętna waga jeńca równa się wadze przeciętnego robotnika polskiego. Również opieka lekarska i pomoc sanitarna są bez zarzutu.

Na zapytanie jednego z jeńców, który pytał, dlaczego nie przychodzą dla nich paczki z Niemiec, szwajcarscy delegaci odpowiedzieli, że Niemcy odmówiły wysyłania takowych, mimo zgody, wyrażonej uprzednio przez rząd Polski, który nie miał nic przeciwko temu, by jeńcy paczki otrzymywali.

Literaci śląscy
w Czechosłowacji

Na zaproszenie Ziemskiej Rady Oświatowej w Ostrawie oraz Towarzystwa Przyjaźni Czeskosłowacko-Polskiej i pisarzy czeskich, zamieszkałych na Śląsku Czeskim, udała się grupa literatów polskich Śląska polskiego w dniu 11 12. b. r. z wieczorami autorskimi do szeregu miast Śląska czeskiego. Udział biorą: Al. Baumgardten, J. Brzoza, Zdz. Hierowski, W Szewczyk i W Żukrowski.

Koła prelegentów Ligi Morskiej

Zarząd Okr Ligi Morskiej w Katowicach celem spopularyzowania ideologii morskiej w społeczeństwie śląskim postanowił zorganizować na terenie całego województwa śląsko - dąbrowskiego **Koła Prelegentów**. — Sieć Kół Prelegentów pokryje całe województwo.

Zadaniem członków Kół Prelegentów będzie wygłaszanie w zakładach przemysłowych, kopalniach, szkołach itd. odczytów, pogadanek wyświetlanie filmów o treści morskiej. Jak najściślejsze powiązanie ideologiczne Śląska z Wybrzeżem jest głównym zadaniem Kół Prelegentów.

Ponadto Zarząd Okręgu postanowił podobnie jak w ubiegłym roku urządzić „Gwiazdkę" dla adoptowanej załogi S/S Śląsk a nadto zaofiarować na „Gwiazdkę" dla żołnierza" wartościowe książki o treści morskiej.

W tym tygodniu Zarząd Okręgu L. M. w Katowicach gościł admirała Mohuczego prezesa Rady Głównej Ligi Morskiej w Warszawie.

Klub Socjalistyczny
powstał w Gliwicach

W Gliwicach odbyło się zebranie organizacyjne pierwszego w Polsce Klubu Socjalistycznego. W najbliższym czasie zostanie otwarty lokal klubowy przy ul. Wrocławskiej 8, gdzie członkowie PPS oraz sympatycy ruchu socjalistycznego będą mogli spędzać czas wolny od zajęć na dyskusjach i przy lekturze.

Narciarski rekord szybkości 136,6 km/godz.

WARSZAWA. — W związku ze zbliżającym się sezonem narciarskim i pierwszymi powojennymi zimowymi Igrzyskami Olimpijskimi w Saint Moritz, warto wspomnieć o jednym rekordzie szybkości na nartach, ustanowionym właśnie w tej miejscowości. Szybkość 100 klm. na godz. na nartach wydaje się wprost fantastyczną — a jednak została ona nawet przekroczona. Konkurencja ta, nazwana w narciarstwie kilometrem lancé, nie jest taka prosta, jakby się to wydawało. Rekord szybkości narciarskiej ma w swym posiadaniu Gasperi, który osiągnął 136,6 km/godz. Trasa rekordowa miała długość 500 m, pod kątem nachylenia 34°. W punktach, gdzie mierzono szybkość jadącego narciarza (brano odcinek 150 mtr.) kąt nachylenia wynosił 37°.

Narciarze, biorący udział w konkursach szybkości, są podzieleni na 3 kategorie, zależnie od rodzaju nart. Te ostatnie mogą być turystyczne, skokowe i specjalne zjazdowe. Interesujące są szczególnie te ostatnie. Są to narty długości 3 mtr. obciążone specjalnymi nakładkami ołowianymi na dziobach. Pod wiązaniami znajdują się specjalne klamry uchwytowe, za które trzyma narciarz obydwoma rękami, celem zachowania jak najbardziej aerodynamicznej sylwetki. Jedzie on więc zupełnie skulony w pozycji kucznej. Waga takich nart dochodzi nawet do 60 kg. Narciarz wyekwipowany jest w specjalny chełm, podobny do motocyklowego, a na plecach ma przymocowany gumowy worek, przybierający podczas zjazdu kształt aerodynamiczny. W takich warunkach Gasperi ustanowił swój rekord.

Doskonałe wyniki w tych rekordowych zjazdach mieli również skoczkowie. Np. najlepszy skoczek świata Sigmund Ruud uzyskał szybkość 135,644 km/godz. Czasy tych zjazdowców są bardzo dokładne, gdyż mierzy je się na specjalnych elektrycznych stoperach z dokładnością do 0,0005 sek. Trasy zjazdowe przy tych rekordowych wyczynach są oblodzone.

Mecz bokserski
Warszawa - Śląsk
odwołany

KATOWICE. — Jak nas informuje śląski OZB, międzyokręgowe zawody pięściarskie Warszawa—Śląsk, które miały się odbyć w dniu 21. b. m. w Katowicach, zostały odwołane.

Powodem odwołania jest kolizja terminu spotkania z eliminacyjnymi drużynowymi bokserskimi mistrzostwami Polski, w których biorą udział reprezentacyjni bokserzy obu Okręgów, a ponadto obawy P. Z. B. o kontuzje zawodników, branych pod uwagę przy wyznaczaniu reprezentacji Polski na mecz z Węgrami w dniu 28 b. m.

Propozycję Warszawy urządzenia wzamian spotkania „Młodych" reprezentacyj śląski OZB odrzucił.

Jako nowy termin meczu przewiduje się styczeń 1947 r.

Mecz TUR (Łódź) - WISŁA unieważniony

WARSZAWA. — PZPR unieważnił w. o. TUR-u łódzkiego z Wisłą i mecz będzie powtórzony. Za niedostarczenie na czas protokułów są dziowskich odpowiedzialny będzie okręg, a nie Wisła.

Petra amatorem - ale pieniędzy

PARYŻ. — Znany tenisista francuski Petra (zwycięzca w Wimbledonie), otrzymawszy zapewnienie, że będzie dyrektorem kortów Rancing Club de France w Paryżu, odrzucił propozycję przejścia na zawodowstwo, które otrzymał od Amerykan: Bobby Riggsa i Jacka Harrisa. Pierwszy z nich ofiarował mu 20.000 dolarów, drugi zaś 15.000 dol.

Czy wiecie że ...

...w meczu hokeja na lodzie paryski Racing Club de France pokonał nie spodziewanie reprezentacje Czechosłowacji 5:4 (3:1, 1:1, 1:2).

...komisja techniczna związku bokserskiego stanu nowojorskiego odrzuciła protest Walcotta przeciw wynikowi meczu z Joe Louisem, wyrażając mu jedynie uznanie za piękną podczas spotkania.

...międzymiastowy mecz bokserski Warszawa — Poznań odbędzie się 4. stycznia... w Radomiu.

...w półfinale pucharu Europy w tenisie stołowym Czechosłowacja wygrała z Węgrami 3:1.

Druk. Drukarnia „Wiedza" Nr. 5. w Chorzowie. R 28885